

İLETİŞİM İÇİN ORTAK PAYDA: FITRAT

Yaşanılan olaylarla İslam dini dünyada en önemli gündem maddesi haline geldi. Peki, gündemde kalabilecek mi? Acaba bu kötü ortamdan hayırlı bir sonuç alınabilir mi?

30 Ocak 2017 tarihinde Kanada'nın Quebec eyaletinde cami olarak da kullanılan, Quebec İslam Kültür Merkezi'nde yatsı namazı için toplanan cemaate üç kişi tarafından silahlı saldırı düzenlendi. Gerçekleştirilen saldırıda 6 kişi öldü, 8 kişi yaralandı. Bölge halkı, Müslümanların namazlarını güvenli bir şekilde eda etmeleri için Essalam Camii'nin etrafında el ele tutuşup Müslüman cemaate 'kalkan' oldu. Toplanan halk günlerce cami bölgesini terk etmedi. Dünyanın birçok yerinden bölgeye gelen ve birçoğu Müslüman olmayan topluluk camilere girerek Müslümanlarla birlikte dualar ettiler.

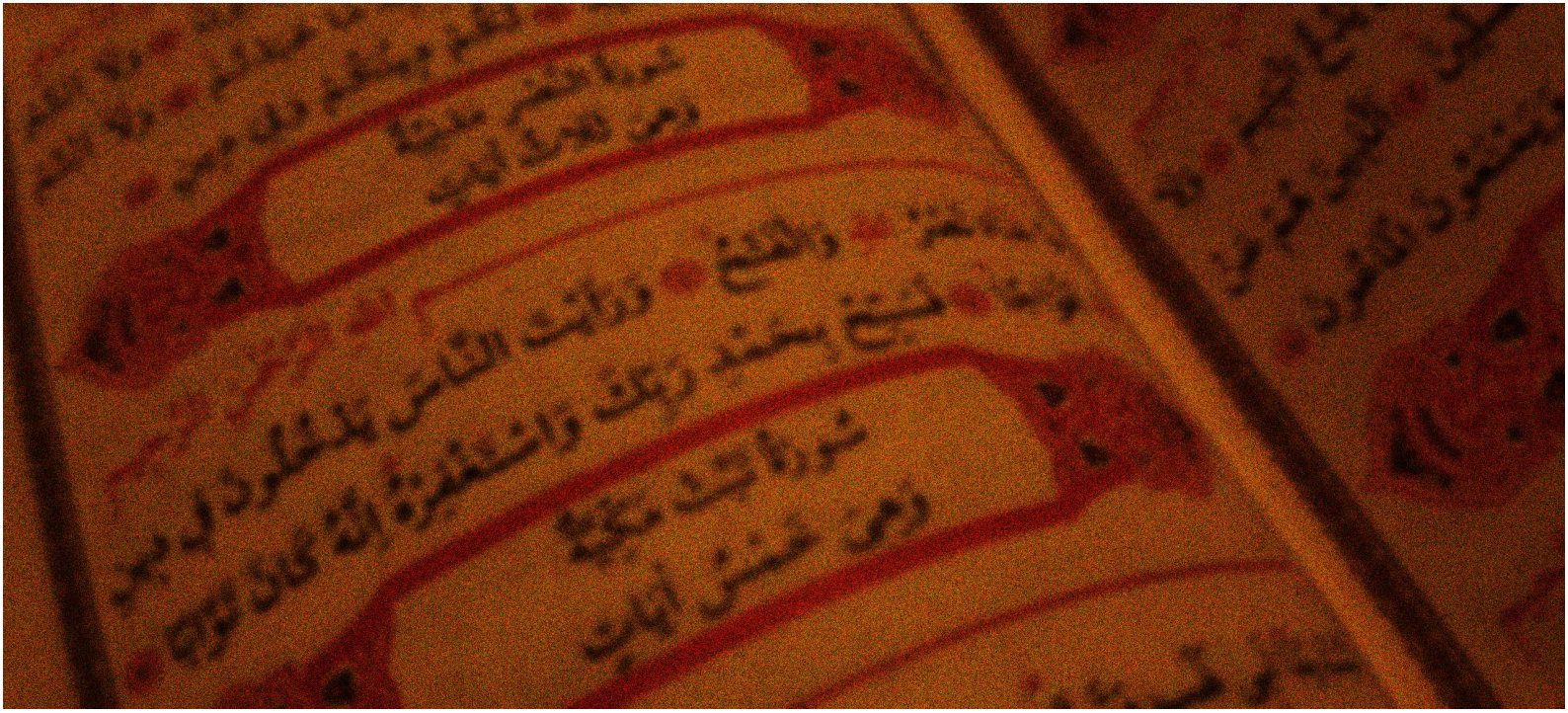
Kanada Dinî Ayrımcılığa Karşı Anma Günü Etkinliklerinden

Tarihler 15 Mart 2019 Cuma gününü gösterdiğinde yine bir saldırı haberi ajansların son dakika köşesinde yerini aldı: **“Yeni Zelanda'nın Christchurch kentinde, iki camide Müslümanlara karşı düzenlenen saldırıda 50 kişi hayatını kaybetti.”** Saldırı haberi dünyada büyük yankı uyandırdı. Saldırıyı düzenleyen terörist, saldırıdan kısa süre sonra yakalandı. Saldırının yapıldığı silahın üzerindeki yazılar da oldukça şaşırtıcıydı. Peki, bu yazılar ile ne anlatılmak istenmekteydi? Bazı kesimlerce desteklenen ve sosyal medyada saldırganlara destek verenler dahi oldu (!) Belli ki saldırı sadece camilere yönelik değil; toplumun tamamına yönelik kışkırtıcı bir eylemdi. Özellikle İslam'a karşı toplumda kin ve nefret aşılmalı. Daha önce çeşitli ülkelerde yaşanan şiddet olayları ile birlikte İslam, bir kez daha tartışmaların ana konusu haline gelmişti. Hatta bu zaman zarfında internette arama motorlarından en çok aratılan kelimelerden biri de “İslam” olmuştur.¹

Saldırıdan bir hafta sonra Yeni Zelanda Başbakanı Jacinda Ardern, Christchurch'deki Hagley Park'ta kılınan Cuma namazına katıldı. Yeni Zelanda Televizyonu (TVNZ) ve Radyo Yeni Zelanda (RNZ) Cuma ezanını canlı olarak yayınladı. Ezanın ardından terör kurbanlarına saygı amacıyla iki dakikalık saygı durumunda bulunuldu. Yeni Zelandalı kadınlar, Müslüman kadınlara destek olmak amacıyla başörtüsü taktılar.

¹ Bkz. <https://trends.google.com/trends/explore?geo=NZ&q=islam>

Başbakan Jacinda Ardern ise namaz öncesinde kısa bir konuşma yaptı ve bu konuşmasına Hz. Muhammed'in bir hadisiyle başladı. Akabinde dünyanın farklı ülkelerinde namaz kılan Müslümanları korumak için Gayr-i Müslim insanlar camilere akin ettiler. Müslümanlara destek olduklarını göstermek için vakit namazlarda camilerin içinde oturan, okunan Kur'an-ı Kerim'i dinleyen, hayatını kaybeden insanların ailesine destek vermek için onlarla zaman geçiren birçok insanı görmek mümkündür.

Yeni Zelanda Başbakanı Jacinda Ardern, başörtüsü takarak saldırıda hayatına kaybedenlerin ailelerini ziyaret etti.

Verdiğimiz örnekler haricinde dünyanın birçok yerinde Müslümanlara /camilere saldırı haberi görmek mümkün...² Fakat yaşanan bu üzücü olaylardan

² Bkz. https://insamer.com/tr/avrupada-musulman-nufusun-yukselisi-uzerine_1948.html
Araştırma şirketlerinin yaptığı çalışmalara göre, 2030 yılına gelindiğinde Avrupa'da yaşayan Müslüman nüfusunun yüzde 8'i, 2050 yılında ise yüzde 20'yi bulması yani 75 mil-

sonra insanlar arasında iletişim arttı. Yardımlaşmaya, paylaşmaya, karşılıklı birbirlerini anlamaya yönelik adımlar atılmaya başlandı. Vakıflar, dernekler, sosyal platformlar kuruldu. Muhammed Aleyhisselam'ın sözleri insanlar arasında paylaşılmaya başlandı. "Müslümanların ezan dediği bu müzikal ne anlama geliyor? Muhammed kimdir? İslam nasıl bir dindir?" gibi sorular, binlerce insanı İslam hakkında araştırmaya yöneltti. Verilen istatistiklere göre Avrupa'da son yıllarda İslam dinini tercih edenlerin sayısı gittikçe artmıştır.³

Dünyanın diğer ülkelerinde bu olaylar yaşanırken, İslam toplumlarında da "tebliğ görevi" üzerine eserler oluşturulmaya, toplantılar/istişareler yapılmaya başlandı.⁴

yonluk nüfusa ulaşması bekleniyor: <https://www.yenisafak.com/dunya/avrupadaki-musulman-nufusu-75-milyona-ulasacak-3399443>

³ Dünyanın birçok yerinde ırkçı saldırılar meydana gelmektedir. Saldırıların hepsi Müslümanlara yönelik algısı çok doğru değil fakat konumuz gereği biz, Müslümanlara yapılan saldırıları inceledik. Haberlerde öne çıkan dünya basınında yer alan haberleri paylaşmaya çalıştık. Avrupa'da 2016-2017 yılı arasında 137 cami saldırıya uğradı. Bu camilerin 54'ü Almanya'da, 60'ı Fransa'da, 21'i İsviçre'de, 2'si İsviçre'de yer alıyor. Cami saldırısının sadece Kanada'da yaşanmadığını ifade eden Görmez, "Sadece Kanada'da değil, Diyanet İşleri Başkanlığımızın tespitlerine göre sadece Avrupa'da 2016 yılında 356 caminin saldırıya uğradığına şahit oluyoruz" ifadelerini kullandı: <https://www.ahaber.com.tr/dunya/2017/01/31/gormez-avrupada-bir-yilda-356-cami-saldiriya-ugradi> Avrupa'nın her noktasında olduğu gibi Almanya'da da camiler ve Müslümanlara ait yerler sıklıkla ırkçı saldırılara hedef oluyor. Ülkedeki Neue Osnabrücker gazetesine göre 2001-2011 yılları arasında her yıl ortalama 22 cami saldırıya uğradı. Bu sayı 2012 ve 2013'te ise 36'ya yükseldi. 2015'in ilk 6 ayında camilere ve Müslümanlara ait diğer binalara 23 saldırı gerçekleşti. Almanya'da 2015 yılının son çeyreğinde, camilere yönelik 24 saldırı düzenlendi. 2016 yılının ikinci çeyreğinde camiler 14 farklı saldırıda hedef alındı. Ayrıca bu tür saldırılar polis tarafından, camilere yönelik ayrı bir başlık altında değerlendirilmediği için tam sayıyı ortaya çıkarmak mümkün değil. Bkz. <https://gocvakfi.org/almanya-da-cami-saldirilari/>
⁴ Bkz. http://www.isav.org.tr/tartismali_ilmi_ithisas_toplantilari_dizisi

Yazımızın bu bölümüne kadar fazlaca görüş bildirmeden dünyada olan olaylar hakkında kısaca bilgi vermeyi amaçladık. Dünyada İslam'a ve Müslümanlara karşı bakış açısı bu durumdayken, İslam dünyasının bu kriz karşısında sergilemesi gereken tavırlardan bahsetmemizi lüzumlu görüyorum.

Yazımızın bundan sonraki bölümlerinde Allah Teâlâ'nın bazı durumlarda bize imkân vererek bizi sınava tabi tuttuğunu, bazı durumlarda da imkânsızlıkla sınava tabi tuttuğunu anlatmaya çalışacağız. Şu ayet ile başlayalım:

“Savaş, hoşunuza gitmediği halde size, görev olarak yazıldı. Hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin iyiliğinize olabilir. Hoşunuza giden bir şey de sizin için kötü olabilir. Bunları bilen Allah'tır, siz bilmezsiniz.” (Bakara 2/216)

Biz burada ayetin indiği ortamı, sebep-i nüzulü, ayetin hükmü gibi konuları işlemeyeceğiz. Konumuz gereğince ayette altını çizdiğimiz bölüm ile ilgileneceğiz.

Ayette **“Hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin iyiliğinize olabilir. Hoşunuza giden bir şey de sizin için kötü olabilir”** bölümünü, Müslümanlar olarak bol bol düşünmeliyiz. Hoşumuza giden bir durum bizim için nasıl kötü olabilir? Başka bir bakış açısıyla sevmediğimiz bir durum bize ne gibi hayır getirebilir? Sorulara cevap olarak Rabbimiz Âl-i İmrân 3/159. ayetinde bizleri mallarımızla ve canlarımızla bir imtihandan geçireceğini söylüyor. Acaba malın, makamın, saygınlığın, sağlığın çok olması hoşumuza gidecek hayrımıza olan bir durum mu yoksa tam tersi kötülüğümüze sebep olacak bir durum mu? Acaba Allah'ın bize bazı imkânlar vermesi aslında sınavın ta kendisi mi? Elbette cevabı yine Kur'an'da Rabbimiz kendisi veriyor!⁵

Yoğun bir duygu ve arayış ile haberleri takip etmeye başladım. Yaşanılan olaylara ilgili haberleri okurken aklımda daima yukarıda verdiğimiz Bakara 2/216. ayet dolaşıyordu. Yolculuk yaparken, yemek yerken hatta ilerleyen zamanlarda yatmadan önce kendi kendime onlarca soru sormaya başlamıştım:

- *İçinde bulunduğumuz durumu nasıl yönetmeliyiz?*
- *Yaşanılan bu olaylardan ne gibi ders çıkarmalıyız?*
- *Bu ortamda nasıl bir tavır, nasıl bir iletişim metodu kullanmalıyız?*
- *Yaşanılan olaylarla İslam dini dünyada en önemli gündem maddesi haline geldi. Peki, gündemde kalabilecek mi?*
- *Acaba bu kötü ortamdan hayırlı bir sonuç alınabilir mi?*
- *Biz, bu yoğun ilgi ve gündemi doğru bir tebliğ metoduyla fırsata çevirebilir miyiz?*

Kendi sorularıma cevap aramak için biraz daha derinlemesine araştırma yapmak istedim. Ortaya çıkan veriler beni bu konuda bir yazı yazmaya itti. Alanımla ilgili başka bir konu hakkında araştırma yaparken Abdullah Bayındır Beyefendiye ait bir yazıya denk geldim.⁶ Yazıyı okuduğumda ise günlerce kafamda dönen soruların cevabını Allah Teâlâ Muhammed a.s örneğiğinde Kur'an'dan ayetlerle önüme sunmuştu sanki... İlgili yazıya ait bazı **bölmeleri** sizinle paylaşmanın faydalı olacağı kanaatindeyim.

“Bilindiği üzere Nasr (110) Suresi Mekke'nin fethiyle alakalıdır. Surede, Mekke'nin fethi (M.630) gerçekleşip insanların İslam'a yöneldiği görülünce Resul'den af dilemesi istenmektedir. Bu istek bizzat yüce Allah tarafından gelmektedir. Hal böyle olunca bir takım sorular insan zihnini kurcalıyor... Nebi a.s hangi günahından dolayı af dilemesi istenmişti? İşlediği günah veya suç neydi? Burada ki tövbe-istiğfarın Mekke'nin fethine bağlanmış olmasının sebebi ne olabilir?

Fakat bu sorular sadece Nasr Suresine baktığımızda cevap bulabileceğimiz sorular değildirler. O halde konuyla ilgili açıklamayı Kur'an'a bırakıp, ilgili diğer ayetlere de bakmamız gerekir.

Nasr Suresine kadar olan tarihi süreç malumunuzdur... Mekke'de inananlara karşı müşrikler tarafından birçok kısıtlamayı içeren boykot uygulamaya sokuldu. Bu arada vahiy gelmeye devam ediyor, her inen ayet Mekke'de gündem oluşturuyordu. Boykot devam ederken inen

5 Bkz. Mülk 67/2

6 “Nasr Suresinin Başına Gelenler” başlıklı bu yazı, Kitap ve Hikmet Dergisi'nin 19. Sayısında yayımlanmıştır.

Rûm Suresi de aynı şekilde Mekke gündeminde uzun süredir ses getiriyordu. Rum Suresinde bildirilene göre yakın zaman önce mağlup olan Bizanslılar İranlıları üç ila dokuz yıl içerisinde yeneceklerdi. Konuya dair ilgili ayetler şöyle:

“ELİF! LÂM! MÎM! Romalılar yenildiler, (Yenilgi) Çok yakın bir yerde oldu. Onlar, bu yenilginin ardından galip geleceklerdir. Birkaç yıl içinde olacak. Öncesi de sonrası da Allah'ın yetkisindedir emrindedir. O gün müminler sevineceklerdir. Bu, Allah'ın yapacağı yardımla olacaktır. O, çalışana yardım eder. O güçlüdür, ikramı boldur. Bu Allah'ın vadedidir! İnsanların çoğu bilmese de Allah vaadinden caymaz dönmez.” (Rûm 30/1-6)

Surenin dördüncü ayetinde yer alan **“O gün müminler sevineceklerdir”** ifadesi yıllar sonra anlamını bulacaktı. Devamında yer alan **“Allah'ın yapacağı yardımla”** ifadesindeki **“نَصْر = Nasr”** kelimesi **“zafer”** anlamına geldiğinden müminlerin o gün bir zaferle sevinecekleri Allah tarafından önceden müjdelenmiş oluyordu. Rûm suresi inmesiyle birlikte hem Müslümanlar hem Mekkeliler müşrikler Suriye tarafından gelecek haberleri beklemişlerdi. Daha sonra bir süre ortalık sakinleşti ve sular duruldu. Bu zaman zarfında Müslümanlara yapılan baskı ve boykotların çekilmez boyutlara ulaşması üzerine M. 622 yılında Medine'ye hicret edilmişti.

Hicretin birkaç yıl sonrası Mekke liderlerinden Ebu Süfyan yüklüce bir kervan ile Suriye tarafında ticari faaliyette iken duyduğu bir haber ile teyakkuza geçti. Bu habere göre Rumlar ile Persler arasında yeni bir savaş kopmak üzereydi. Zamanında Mekke'de gündem olan Rûm suresini hatırlayan Ebu Süfyan maddi değeri oldukça fazla olan kervan getirisini riske atmak istemedi. Medinelilerin kervana el koyulabilme ihtimaline karşı Ebu Süfyan, Mekke'den yardım talep etti. Mekke liderliği büyükçe bir ordu hazırladı. Böylelikle Mekkeliler olabilecek küçük çaplı bir saldırıyı dahi fırsat bilerek, yıllardır hasım belledikleri Müslümanlara hadlerini bildireceklerdi.

Diğer taraftan haber Medine'ye de ulaşmıştı. Resulullah, olası bir Rum-Pers savaşında Rûm Suresinin işareti gereği Rumların galibiyeti ile sonuçlanacağından emindi. Resulullah, surenin işaret ettiği “müminlerin o gün

Allah'ın yardımı ile sevineceği” ile kastın; kervan ganimetlerinin alınması olduğu tahminiyle Medine'de sefer hazırlıklarına başladı. Kervanı derdest etmek için yola çıkan Müslümanlar, Mekke'den bir ordunun da geldiğini duydular. Buna rağmen gayeleri Ebu Süfyan'ın kervanını ele geçirmektir. Bu konu ile ilgili Enfâl Suresi 7. ve 8. ayetlere bakmamız faydalı olacaktır:

“Allah, o iki topluluktan birinin sizin olacağına söz vermişti. Siz, güçsüz olanına hevesleniyordunuz. Allah ise verdiği sözler sebebiyle gerçeği ortaya çıkarmak ve o kâfirlerin arkasını kesmek istiyordu.”

“O suçlular istemeseler bile gerçeği ortaya çıkarıp yanlış ortadan kaldıracığını, bu şekilde gösterecekti.”

Birinci ayette geçen **“Allah'ın verdiği söz”**, yıllar önce Rûm Suresinde verilen sözdü. Netice itibarıyla kırk kişilik koruması olan bir kervanla karşılaşmak, Müslümanlara yüzlerce kişilik bir orduyla karşılaşmaktan daha kolay görülmüştü. Ancak Müslümanların Mekkelilerle savaşmasını ve Mekke'ye kadar gidip o gün Mekke'yi almasını istiyordu.

Ebu Süfyan büyük bir ustalıklarla kervanı bu durumdan kurtardı. Mekke yolunu tutan kervanı takip eden Müminlerin gönülsüzlüğüne rağmen Mekkeliler ve Müslümanlar Bedir'de karşı karşıya geldiler. Savaşın başlaması ile birlikte Müslümanlar savaş meydanında üstünlük sağladılar.

“Ayatleri görmezlikten gelenlerle (kâfirlerle) savaşta karşılaşınca boyun köklerini vurun. Onları etkisiz hale getirince sıkı güvenlik çemberine alın. Sonra karşılıksız ya da fidye alarak serbest bırakın ki savaşın ağırlığı kalmasın. Allah'ın tercihi farklı olsaydı onların hakkından kendisi gelirdi. Böyle olması, birinizi diğerinizle denemek içindir. Allah, kendi yolunda öldürülenlerin yaptıklarını karşılıksız bırakmaz.” (Muhammed 47/4)

Ancak Müslümanlar daha önce Muhammed 47/4. ayetle savaş hukukunun bildirilmesine rağmen yani Allah'ın rızasının aksine; sağladıkları üstünlüğü ve ganimeti yeterli görüp savaş hukukunu ihlal ettiler. Diğer bir deyimle tam bir galibiyet elde etmeden -Mekke'yi ele geçirmeden- esir alma girişimine ve ganimete yö-

neldiler. Nitekim akabinde şu ayet ile Resulullah'a azar niteliğinde bir uyarı geldi:

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَمْرٌ حَتَّى يُثَخَّنَ فِي الْأَرْضِ تَرِيدُونَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

“Savaş alanında düşmanı etkisiz hale getirinceye kadar hiçbir nebinin esir alma hakkı yoktur. Siz, dünya malını (hemen elde edeceğinizi) istiyorsunuz. Allah ise Ahireti (sonrasını) istiyor. Üstün olan ve doğru kararlar veren Allah'tır.” (Enfâl 8/67)

Dikkat edilirse savaş meydanında Müslümanlar bir görüş birliğine varıyorlar. Ayette ki **“Siz”** ifadesi ile bu hatanın bir icmaa neticesinde olduğunu, herkesin bu hatada pay sahibi olduğunu Enfâl 8/67 ile bizzat bildirilmektedir.

“(Rumların galip geleceği gün sizi sevindireceğini) Allah önceden yazmasaydı, aldığınız esirlerden dolayı başınıza büyük bir felaketin gelmesi kaçınılmazdı.” (Enfâl 8/68)

Yine devamında Enfâl 8/68. ayette geçen **“Size azap dokunurdu”** ifadesindeki **“küm=siz”** zamirinin işaret ettiği kişiler arasında Resul'ün de olduğunu anlıyoruz. Görüldüğü üzere Allah bu konuda herhangi bir ayırım yapmamaktadır. Bu hata, tüm müminler ile birlikte Nebi a.s tarafından da işlenmiştir. Rasulullah, Bedir'de Muhammed Suresine uymadığı için günah işlemiş ve Bedir'den sonra inen ayetlerde de hatasından dolayı uyarılmıştır. Nebi a.s bu hatasını anca altı sene sonra Hudeybiye'de telafi etmiştir. Hudeybiye Antlaşması, Mekke kapılarını müminlere aralayan ilk adımdır. Dönüş yolunda Fetih Suresi inmişti:

“(Mekke'yi) Fethin önündeki engeller, senin için tamamen kalktı. Allah bunu, önceki ve kalan günahlarını bağışlamak, sana olan iyiliklerini tamamlamak ve seni doğru bir yola yöneltmek için yaptı. Bunun bir sebebi de Allah'ın sana, güçlü bir yardımda bulunacak olmasıdır.” (Fetih 48/3)

Burada Allah Teâlâ, Nebi'nin Bedir'de işlediği günahın Mekke'nin fethi ile affedileceğinin açık bir ifadesidir. Bedir'de Nebi a.s Allah'ın ayetine uymayarak Mekke'nin erkenden fethi fırsatını kaçırmış ve bundan dolayı sert bir şekilde uyarılmıştı.

Bedir savaşından önce inen Muhammed 47/4 ile başlayan vahiy silsilesinin son halkası Nasr Suresidir. Hudeybiye ile Mekke'nin fethi ufukta gözükte. Sonra bütün şartlar Müslümanların lehine gelişmeye başladığında Allah Teâlâ, Nebi as'a Nasr Suresini indirdi. Bu sure ile Nebi as, hatasını telafi edip Mekke'yi fethetiğinde Rabbimize göre **“estağfirullah=Allah'ım beni bağışla”** deme hakkına sahip oluyor.

“Allah'ın yardımıyla Fetih [Mekke'nin fethi] gerçekleşip önün açılır da...” (Nasr 110/1)

“İnsanların akın akın Allah'ın dinine girdiğini görürsen...” (Nasr 110/2)

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا

“Her şeyi güzel yapmasından dolayı Rabbine yönel ve bağışlanma dile! O, tevbe edeni kabul eder.” (Nasr 110/3)

Burada ilgili yazının konumuzla alakalı bölümlerini alıntılıdık. Dileyenler dipnotta yer alan linkten yazının tamamına ulaşabilirler.⁷

Görüldüğü üzere Rûm Suresinde Allah Teâlâ, Resulüne Mekke'nin fethi gibi bir fırsat sunuyor. Fakat Allah Resulü ve ashabı yanlış icma⁸ sonucu bu fırsatı değerlendiremedi. Müslümanlarca, kırk kişinin korumasında ki bir kervanla karşılaşmak, yüzlerce kişilik bir orduyla karşılaşmaktan daha kolay görülmüştü. Ancak Allah koymuş olduğu kurallar sebebiyle Müslümanların Mekkelilerle savaşmasını, bu savaş neticesinde vadedin gerçekleşmesi için müminler ordusunun Mekke'ye kadar gidip o gün Mekke'yi almasını istiyordu.

Sonuç itibarıyla Ebu Süfyan'ın aldığı tedbirlerle kervan sahil yolunu tutarak güvenli bir şekilde Mekke yolunu tuttu ve müminlerin gönülsüzlüğüne rağmen iki ordu Bedir'de karşı karşıya geldiler. Savaşta uyulması gereken kuralları ve savaş hukukunu Allah Teâlâ Muhammed Suresi 4. ayet ile bildirmişti.

“Ayetleri görmezlikten gelenlerle (kâfirlerle) savaşta karşılaşınca boyun köklerini vurun. Onları

⁷ Bkz. <http://www.cerideilmiyye.org/nasr-suresinin-basina-gelenler/>

⁸ **“Savaş alanında düşmanı etkisiz hale getirinceye kadar hiçbir nebinin esir alma hakkı yoktur. Siz, dünya malını (hemen elde edeceğinizi) istiyorsunuz. Allah ise Ahireti (sonrasını) istiyor. Üstün olan ve doğru kararlar veren Allah'tır.”** (Enfâl 8/67)

etkisiz hale getirince sıkı güvenlik çemberine alın. Sonra karşılıksız ya da fidye olarak serbest bırakın ki savaşın ağırlığı kalsın. Allah'ın tercihi farklı olsaydı onların hakkından kendisi gelirdi. Böyle olması, birinizi diğerinizle denemek içindir. Allah, kendi yolunda öldürülenlerin yaptıklarını karşılıksız bırakmaz.” (Muhammed 47/4)

Müslümanlar, Allah'ın yardımı ile –fırsat: imkân sağlamak, elverişli ortam oluşturmak demektir– savaş meydanında üstünlük sağlamalarına rağmen Allah'ın rızasının aksine; dünyalık isteği ve gevşeklik sebebiyle üstünlüğü yeterli görüp yukarıdaki ayette altı çizili bölümde esirlerle ilgili konulan savaş hukuku kuralını uygulamayıp tam bir galibiyet elde etmeden –yani Mekke'yi ele geçirmeden– esir alma girişimine ve ganimete yönelmişlerdi. Bu durum ikinci bir fırsatı geri çevirme ikinci bir hata idi. Yine de Allah Enfâl Suresi 7 ve 8. ayetlerde ve yine Enfâl Suresi'nin 68. ayetlerinde Allah'ın verdiği söz gereği ve Allah'ın sözünden caymıyacağı ilkesi⁹ gereği Müslümanlar galip geldiler.

Yukarıda anlatılan olayı ve bize verilmek istenen mesajı düşündüğümüz zaman yazımızın başlığına isabet ettiğimiz kanaatindeyim. Evet, Allah Teâlâ Resulleri ile kullarına yol gösterir, fırsatlar sunar ama bu kullarının hiçbir şey yapmayacağı anlamına gelmez. Emek vermeden, o uğurda ter dökmeden zafere ulaşmak –bir ihtimal– “gökten üç elma düşmüş” diye biten masallarda olur.

Konumuza dönelim ve cevaplamamız gereken soruları Resulullah'ın örneğinde tekrar düşünelim. Bu ortamda nasıl bir dil, nasıl bir tebliğ metodu kullanmalıyız? Biz bu yoğun ilgi ve gündemi fırsata çevirebilecek miyiz?

Öncelikle bu durumlarda kullanılması gereken üslup, toplumları değil, olayın faili olan şahıs/shahısları kınamaktır. Kışkırtıcı olmadan makul ölçülerde tepkimizi koymamız gerekir. Tartışma çıksa dahi Kur'an'ın ahlakıyla donanmış bir Müslüman tavrı sergilememiz

9 Bkz. Ragıp El-İsfahani- Müfredat, s. 787/F-r-ş

10 Bkz. Rûm 30/6, Âl-i İmrân 3/9.

gerekmektedir.¹¹ Muhammed a.s.'in ahlakını ve ahlaki öğretilerini anlatmalıyız. Bu öğretileri insanlara sunarken Muhammed a.s.'in ahlakını Kur'an'dan aldığı sıklıkla söylemeliyiz ki insanları aslanan kitaba yönlendirebilelim.

Tebliğ vazifesini yaparken elimizden geldiğince Kur'an'ı Kerim'i insanlara sunmalıyız. Bununla birlikte sahih kaynaklardan bize ulaşan Allah Resulünün hikmet gereği Kur'an'dan çıkardığı hadislerin dışında kaynak sunmamalıyız. Kulaktan dolma; aslı, hakikati, kaynağı olmayan menkıbeleri anlatmak doğru bir tavır olmaz. Unutulmamalıdır ki biz, bin yılı aşkın zamandır bu topraklarda, bu dini yaşıyoruz ve deyimlerini, atasözlerini, mecazlarını bilerek olaylara bakıyoruz. Küçük yaşlardan bu yana aşına olduğumuz, kurgu olduğunu bildiğimiz bir takım hikâyeleri yaşlılarımızın

Küçük yaşlardan bu yana aşına olduğumuz, kurgu olduğunu bildiğimiz birtakım hikâyeleri yaşlılarımızın çocukluğumuzda bize, ahlaki öğretiler kazandırmak için abartarak anlattığını unutmamalıyız. Bu anlatım şeklini dini değil, kültürel bir miras olduğunu göz ardı etmemeliyiz.

zın çocukluğumuzda bize, ahlaki öğretiler kazandırmak için abartarak anlattığını unutmamalıyız. Bu anlatım şeklinin dini değil, kültürel bir miras olduğunu göz ardı etmemeliyiz.

Son söz olarak belirtmek gerekirse en önemli görevimiz şüphesiz şudur; tebliğ vazifesini yaparken öncelik Yüce Allah'ın Kur'an'da insanları davet ettiği ter temiz fıtrata¹² davet etmemiz gerekir. Mekke'nin fethi sırasında Nebimizin tavrını asla unutmamalıyız. Fetih sırasında yapılanların neticesinde insanların kalbi nasıl kendiliğinden bu dine ısınmış ve bölük bölük dine girmişler¹³ ise aynı şekilde davranmaktan çekinmemeliyiz. Hırslarımızın, çıkarlarımızın ve fikirlerimizin bizi doğru olandan çevirmesine izin vermemeliyiz. Bu tür olaylarda her daim, Allah'ın kulu ve elçisi olan Muhammed a.s.'in örneğinde, Âl-i İmrân Suresi 159. ayetin ışığında tavır sergilemeliyiz.¹⁴ Gayret bizden zafer Allah'tandır.

11 Bkz. Nahl 16/125, Ankebût 29/46.

12 Bkz. Rûm 30/30. Fıtrat konusu ile ilgili detaylı bilgi için: <https://www.suleymaniyevakfi.org/kuran-arastirmalari/kuran-firat-iliskisi.html>

13 Bkz. Nasr 110/ 1-2-3.

14 “Onlara nazik davranman, Allah'ın sana olan iyiliği sebebiyledir. Kaba ve katı yürekli olan yanından dağılıp giderler. Öyleyse kusurlarına bakma, başışlanmalarını iste. Her konuda görüşlerini al. Bir de karar verdin mi, yalnız Allah'a güvenip dayan. Allah kendine güvenip dayananları sever.” (Âl-i İmrân 3/ 159)